

Öryggisblað (MSDS)

Samkvæmt reglugerð Nr. 750/2008

1. Auðkenning efnisins eða blöndunnar og félagsins eða fyrirtækisins

- 1.1 Vörukenni:** **Vatnskassahreinsir 1 L**
Vörunúmer: **LM5189**
- 1.2 Viðeigandi og tilgreind notkun efnis eða blöndu og notkun sem ráðið er frá:**
Viðeigandi notkun Hreinsiefni fyrir vatnskassa.
Notkun sem ráðið er frá Engar upplýsingar fyrirbyggjandi.
- 1.3 Söluaðili:** **Stilling ehf** **Framleiðandi:** LIQUI MOLY GmbH
Kletthálsi 5 Jerg-Wieland Strasse 4
110 Reykjavík D-89081 Ulm-Lehr
Þýskaland
Sími: 5208000 00-49-731-1420-0
Netfang: stilling@stilling.is info@liqui-moly.de
Veffang: www.stilling.is www.liqui-moly.de
- 1.4 Neyðarsímanúmer:** Eitrunarmiðstöð LSH veitir upplýsingar allan sólarhringinn um viðbrögð við slysum með hættuleg efni. Sími 543 2222. Neyðarlinan, lögregla, slökkvilið, sjúkraflutningar; sími 112.

2. Hættugreining

- 2.1 Flokkun efnisins eða blöndunnar:**
Flokkun skv. reglugerð EB 1272/2008 (CLP):

H318 Veldur alvarlegum augnskaða

Augnskað.1

Flokkun skv. tilskipunum EB 67/548 og 1990/45 (með síðari breytingum): (Ísl. reglugerð 236/1990 með síðari breytingum:)

Xn H36 Ertir augu

- 2.2 Merkingaratriði:**
Merking skv. reglugerð EB 1272/2008 (CLP):

Hættutákn:**Viðvörðunarorð:** **HÆTTA****Hættusetningar** H318 Veldur alvarlegum augnskaða

Varnaðarsetningar

P101 Ef leita þarf lækis skal hafa ílát eða merkimiða tiltæk.
P102 Geymist þar sem börn ná ekki til
P280 Notið augnhlífur.
P305+P351+P338 BERIST EFNID Í AUGU: Skolið varlega með vatni í nokkrar mínútur.
Fjarlægið snertilinsur ef það er auðvelt. Skolið áfram.
P310 Hringið umsvifalaust í EITRUNARMIÐSTÖÐ/lækni/.

Inniheldur: Pólyglýkóleter af fitualkóhólum, súlfonsýru-C14-C17-sek.alkana natríumsölt.

2.3 Aðrar hættur: Varan inniheldur engin efni sem flokkast sem PBT eða vPvB.
Sjá einnig 11. og 15. lið. (**PBT:** Þrávirkt, safnast upp í lífverum, eitrað. **vPvB:** Afar þrávirkt, safnast mjög fyrir í lífverum).

Reglugerð EB Nr. 648/2004: Ójónuð yfirborðsvirk efni: yfir 5% en undir 15%. Aníónsk yfirborðsvirk efni: undir 5%.
3,3metýlenbis[5-metýloxazólidín], formaldehýð.

3. Samsetning innihaldsefna / upplýsingar um innihaldsefni

3.1 Efni: Á ekki við

3.2 Blöndur:

Pólyglýkóleter af fitualkóhólum			
Skráningarnúmer ECHA	-	Innihald %	5 - <10
Raðnúmer	-	Varnaðarmerki:	Xi, Xn
EINECS, ELINECS	-	H-setningar	H22, H41
CAS	9043-30-5	Flokkun, hættumerking	Ertandi, Hættulegt heilsu
Hættuflokkun/Hættusetningar (CLP)			
Bráð eit. 4 - H302, Augnskað.1 - H318			

Súlfonsýru-C14-C17-sek.alkana natríumsölt			
Skráningarnúmer ECHA	01-2119489924-20-xxxx	Innihald %	1 - <5
Raðnúmer	-	Varnaðarmerki:	Xi, Xn
EINECS, ELINECS	307-055-2	H-setningar	H22, H38, H41
CAS	97489-15-1	Flokkun, hættumerking	Ertandi, Hættulegt heilsu
Hættuflokkun/Hættusetningar (CLP)			
Bráð eit. 4 - H302, Húðert.2 - H315, Augnskað.1 - H318, Langv.eit.á vatn 3 - H412			

Annað:

Sjá texta H-setninga í 16. lið. Sjá flokkun efnisins í 2. lið. Takmörkunarfæribreytur í 8. lið.

4. Ráðstafanir í skyndihjálpi

4.1 Lýsing á ráðstöfunum í skyndihjálpi:

Almennt	Kannið öndun og önnur einkenni á hinum slasaða. Tryggið að öndunarvegur sé opinn. Haldið hinum slasaða rólegum og heitum og undir eftirliti. Leitið lækni/bráðamóttöku, ef vafi er um ástand hins slasaða. Við meðvitundarleysi skal leggja í læsta hliðarlegu og leita lækni.
Innöndun	Tryggið ferskt loft. Leitið lækni ef einkenni hverfa ekki fljótt. Meðhöndlun eftir einkennum.
Snerting við húð	Hreinsið húð strax vandlega með sápu og miklu vatni. Fjarlægjið mengaðan fatnað og skó, og hreinsið vandlega áður en notkun hefst að nýju. Leitið lækni verði vart við ertingu.
Snerting við augu	Skolið varlega með miklu vatni og haldið augum vel opnum. Fjarlægjið augnlinsur fyrir skolon. Leitið lækni hverfi einkenni ekki fljótlega.
Inntaka	Skolið munn með vatni. Gefið mikið vatn að drekka. Framkallið ekki uppköst. Leitið strax lækni. Sýnið öryggisblaðið.

4.2 Helstu skaðleg einkenni og áhrif, bæði bráð og tafin:

Sjá lýsingu í lið 11. Birtingu einkenna getur seinkað um allmargar klukkustundir. Einkenni geta verið: Erting og sprungumyndun í húð við langvinna áverkun.

4.3 Upplýsingar um tafarlausa lækniúmmönnun og sérstaka meðferð sem þörf er á:

Meðferð sé samkvæmt einkennum.

5. Ráðstafanir vegna slökkviaðgerða

5.1 Slökkvibúnaður:

Hentugur slökkvibúnaður: Veljið slökkviefni eftir aðstæðum á hverjum stað. Kælið umbúðir með vatnsúða.
Óhentugur slökkvibúnaður: Beinn vatnsgeisli.

5.2 Sérstakar hættur af völdum efnisins eða blöndunnar:

Við bruna geta myndast: kolmónoxíð, koldíoxíð, nituroxíð, brennisteinsoxíð.

5.3 Ráðgjöf fyrir slökkviliðsmenn:

Forðist innöndun gufu og reyks við eld eða sprengingu.

Notið sjálfstæðan öndunarbúnað og fullan hlífðarfatnað við mikinn eldsvoða.

Hreinsið upp efni frá slökkvistarfi og mengað vatn skv. 6. lið og fargið skv. 13. lið.

6. Ráðstafanir ef efni fer óvart til spillis eða er losað fyrir slysi

6.1 Öryggisráðstafanir fyrir fólk, hlífðarbúnaður og neyðarráðstafanir:

Tryggið góða loftræstingu. Forðist innöndun og snertingu við húð og augu. Rýmið mengað svæði.

Reykið ekki. Varan getur myndað hálkubletti.

6.2 Varúðarráðstafanir vegna umhverfisins:

Forðist losun í niðurföll, jarðveg og vatnsumhverfi. Stöðvið leka, sé það unnt án áhættu.

Tilkynnið Umhverfisstofnun um mengunarslys.

6.3 Aðferðir og efni til afmörkunar og hreinsunar:

Við losun gufu skal tryggja góða loftræstingu. Gerið varnargarða og notið ísogsefni

svo sem sand, kísilgúr eða jarðveg. Setjið í þar til gerð ílát og fargið sbr. 13.lið.

6.4 Tilvísun í aðra liði:

Sjá liði 8. og 13.

7. Meðhöndlun og geymsla

7.1 Varúðarráðstafanir um örugga meðhöndlun:

Tryggið góða loftræstingu. Forðist innöndun, og snertingu við húð og augu. Reykið ekki.

Losið ekki í niðurföll. Fylgið notkunarleiddbeiningum.

Gætið hreinlætis við meðferð efnavara. Hreinsið hendur í vinnuhléum og þegar vinnu er lokið.

Geymið vöruna fjarri matvælum og dýrafóðri. Farið úr menguðum fatnaði og hlífðarbúnaði áður

en komið er á svæði þar sem matar er neytt. Hreinsið vandlega áður en notkun hefst að nýju.

Notið viðeigandi persónuhlífar, öndunarbúnað, hanska/klæðnað, augn- og andlitshlífar.

7.2 Örugg geymsluskilyrði, þ.m.t. vegna mögulegs ósamrýmanleika:

Geymið ekki á gönguleiðum eða stigum. Geymið í vel luktum upprunalegum umbúðum

á köldum, þurrum, vel loftræstum og eldvörðum stað.

7.3 Sértek, endanleg notkun:

Sjá lið 1.2

8. Váhrifavarnir / persónuhlífar

8.1 Takmörkunarfæribreytur:

Súlfonsýru-C14-C17-sek.alkana natríumsölt					
Notkunar svið vöru	Snertileið	Lýsing áhrifa	Mæliaðferð	Gildi	Eining
Atvinnutengt	Fólk, innöndun	Langtíma	DNEL	35	mg/m ³
Atvinnutengt	Fólk, ísog um húð	Langtíma	DNEL	5	mg/kg/líkþ/dag
Atvinnutengt	Fólk, ísog um húð	Skammtíma, staðbundið	DNEL	2,8	mg/cm ²
Atvinnutengt	Fólk, ísog um húð	Langtíma, staðbundið	DNEL	2,8	mg/cm ²
Neytendatengt	Fólk, innöndun	Langtíma	DNEL	12,4	mg/m ³
Neytendatengt	Fólk, ísog um húð	Langtíma	DNEL	3,57	mg/kg/líkþ/dag
Neytendatengt	Fólk, inntaka	Langtíma	DNEL	7,1	mg/kg/líkþ/dag
Umhverfi	Ferskvatn		PNEC	0,04	mg/l
Umhverfi	Sjór		PNEC	0,004	mg/l
Umhverfi	Ferskvatn - set		DNEL	9,4	mg/kg þurrefni
Umhverfi	Ferskvatn - sjór		DNEL	0,94	mg/kg þurrefni
Umhverfi	Hreinsistöðvar		PNEC	600	mg/l
Umhverfi	Jarðvegur		PNEC	9,4	mg/kg þurrefni

8.2 Váhrifavarnir:

Tæknileg atriði

Notið einungis á stöðum með fullnægjandi loftræstingu. Notið lokuð kerfi, punktsog eða aðrar aðferðir til að halda styrk efnisins sem lægstum.

Hreinsið húð vandlega (andlit, hendur, handarkrika) eftir meðhöndlun efnavara, áður en nokkurs er neytt, farið er á salerni, og þegar vinnu er hætt. Gætið varúðar þegar farið er úr menguðum fatnaði. Hreinsið mengaðan fatnað vandlega áður en hann er tekinn aftur í notkun. Sjáið til þess að augnskól og sturtur séu nærri vinnusvæði. Haldið vörinni fjarri matvörum.

Persónuhlífar

Augnhlífar

Notið hlífðargleraugu af viðurkenndri gerð með hliðarvörn. (EN166)

Húð - hendur

Notið efnaþolna hlífðarhanska úr nitrílgúmmíi. (EN374, $\geq 0,4\text{mm}$, gegnstreymistími >60 mín.).

Notið hanska ekki lengur en 50% af uppgefnum gegnstreymistíma. Notið verndarkrem á hendur.

Athugið leiðbeiningar framleiðanda og gegnstreymistíma hanska. Skiptið oft um hanska.

Húð - annað

Mælt er með notkun langerma vinnufatnaðar og öryggisskófataðar. (EN20345).

Öndunarfæri

Notkun öndunarlíffa er að jafnaði ekki nauðsynleg.

9. Eðlis- og efnafræðilegir eiginleikar

9.1 Upplýsingar um eðlis- og efnafræðilega grunneiginleika:

Eðlisástand:	Vökvi
Lykt:	Einkennandi
Litur:	Ljósgulur
pH:	8,7
Eðlismassi við 20°C:	1,029 g/cm ³
Leysanleiki í vatni:	Blandast vatni
Oxandi eiginleikar:	Nei

9.2 Aðrar upplýsingar:

10. Stöðugleiki og hvarfgirni

10.1 Hvarfgirni:

Varan hefur ekki verið prófuð.

10.2 Efnafræðilegur stöðugleiki:

Stöðugt við venjulegar notkunaraðstæður.

10.3 Möguleiki á hættulegu efnahvarfi:

Engin þekkt.

10.4 Skilyrði sem ber að varast:

Engin þekkt.

10.5 Ósamrýmanleg efni:

Sterkir oxarar.

10.6 Hættuleg niðurbrotsefni:

Við bruna geta myndast: kolmónoxíð, koldíoxíð, eitruð niðurbrotsefni.

11. Eiturefnafræðilegar upplýsingar

11.1 Upplýsingar um eiturefnafræðileg áhrif:

Vatnskassahreinsir 1 L					
	Gildi	Niðurstaða	Eining	Dýrateg/Aðferð	Athugasemdir
Bráð eiturrhif, inntaka	ATE	>2000	mg/kg		Reiknuð stærð

Pólyglýkóleter af fitualkóhólum					
	Gildi	Niðurstaða	Eining	Dýrateg/Aðferð	Athugasemdir
Bráð eiturrhif, inntaka	LD ₅₀	500-2000	mg/kg	rotta	
Bráð eiturrhif, ísog um húð	LD ₅₀	>2000	mg/kg	rotta	OECD 402
Húðæting/erting		Neikvætt			
Alvarlegur augnskaði		Afar ertandi			OECD 405
Næming, húð eða öndunarfæri		Veldur ekki næmingu		hamstur	
Stökkbreytingar kímfruma		Neikvætt			OECD 471

Súlfonsýru-C14-C17-sek.alkana natríumsölt

	Gildi	Niðurstaða	Eining	Dýrateg/Aðferð	Athugasemdir
Bráð eiturrhif, inntaka	LD ₀	500	mg/kg	rotta	OECD 401
Bráð eiturrhif, inntaka	LD ₁₀₀	2000	mg/kg	rotta	OECD 401
Bráð eiturrhif, ísog um húð	LD ₅₀	>2000	mg/kg		
Húðæting/erting	Ertandi			kanína	OECD 404
Alvarlegur augnskaði	Hætt á alvarlegum augnskaða			kanína	OECD 405
Næming, húð eða öndunarfæri	Veldur ekki næmingu			hamstur	
Stökkbreytingar kímfruma	Neikvætt				
Krabbamein	Neikvætt				
Eitrun æxlunarfæra	Neikvætt				

12. Vistfræðilegar upplýsingar**12.1 Eiturrhif:****Vatnskassahreinsir 1 L**

	Gildi	Niðurstaða	Tími	Dýrategund	Aðferð
Þrávirkni og niðurbrot	Yfirborðsvirku efnin í þessari vörur standast skilyrði um lífrænt niðurbrot eins og þau eru sett fram í reglugerð EB 648/2004. Niðurstöður sem styðja þessa fullyrðingu eru aðgengilegar fyrir hlutaðeigandi yfirvöld aðildarlandanna óski þau þess, eða ef framleiðandi hreinsiefna óskar þess.				
Annað	Inniheldur engin AOX efni (lífræn efni með halogenum sem geta aðsogast)				

Pólyglýkóleter af fitualkóhólum

	Gildi	Niðurstaða	Tími	Dýrategund	Aðferð
Eiturrhif	LC ₅₀	1 - 10 mg/l	96 klst	Fiskar	OECD 203
Eiturrhif	EC ₅₀	7,07 mg/l	48 klst	Daphnia	OECD 202
Eiturrhif	EC ₅₀	1 - 10 mg/l	72 klst	Þörungar	OECD 201
Þrávirkni og niðurbrot	>60% 28 d (OECD 301E).				
Annað	COD 1980 mg/g DOC 600 mg/g				

Súlfonsýru-C14-C17-sek.alkana natríumsölt

	Gildi	Niðurstaða	Tími	Dýrategund	Aðferð
Eiturrhif	LC ₅₀	1 - 10 mg/l	96 klst	Fiskar	OECD 203
Eiturrhif	EC ₅₀	9,81 mg/l	48 klst	Daphnia	
Eiturrhif	EC ₅₀	>61 mg/l	72 klst	Þörungar	OECD 201
Þrávirkni og niðurbrot	78% 28 d (OECD 301B).				
Eiturrhif á gerla	NOEC/NOEL	600 mg/l	16 klst	pseudomonas	DIN 38412 T.8

13. Förgun**13.1 Aðferðir við meðhöndlun úrgangs:****Vara**

Farga skal efninu samkvæmt gildandi lögum og reglum. Úrgang af efninu skal merkja vel og koma í spilliefnamóttöku. Tæmið umbúðir sem best. Ekki skal gata eða skera í óhreinsaðar umbúðir. Skv. reglugerð nr. 184/2002 um skrá yfir spilliefni og annan úrgang er varan í eftirfarandi flokkum:
07 06 01 (vatnsblandaðar þvottalausnir og stofnlausnir)
20 01 29 (hreinsiefni sem innihalda hættuleg efni)

Óhreinir umbúðir

Óhreinir umbúðir skal meðhöndla eins og vöruna sjálfa.

14. Upplýsingar um flutninga

ADR: Varan er ekki flokkuð sem hættulegur farmur.

IMDG: Varan er ekki flokkuð sem hættulegur farmur.

IATA: Varan er ekki flokkuð sem hættulegur farmur.

15. Upplýsingar varðandi regluverk

15.1 Sértek ákvæði/löggjöf fyrir efnið eða blönduna vegna öryggis, heilbrigðis og umhverfis:

Varan fellur undir eftirfarandi reglugerðir: 1907/2006 (REACH), 1272/2008 (CLP), 67/548 EB (DSD), 1999/45 EB (DPD). 2004/42 og 13/01/2010. Íslenskar reglugerðir 236/1990, 750/2008 og 866/2012. VOC reglugerð (EB 2010/75) : 0,1% rokgjörn efni.

15.2 Efnaöryggismat:

Efnaöryggismat hefur ekki farið fram.

16. Aðrar upplýsingar

Texti allra hættusetninga sem vikið er að á þessu öryggisblaði

H22	Hættulegt við inntöku
H36	Ertir augu
H38	Ertir húð
H41	Hætta á alvarlegum augnskaða
H302	Hættulegt við inntöku
H315	Veldur húðertingu
H318	Veldur alvarlegum augnskaða
H412	Skaðlegt lífi í vatni, hefur langvinn áhrif

Útgáfa/Dags: 1/17.07.2015

Öryggisblað þetta er þýtt af Gunnari Þórðarsyni efnaverkefnafræðingi.

Öryggisblað þetta er byggt á þeirri þekkingu sem fyrir liggur á útgáfudegi þess, um möguleg áhrif efnisins á heilsu, öryggi og umhverfi.

Það felur ekki í sér neina ábyrgð á efniseiginleikum og á einungis við um vöruna eins og hún kemur frá seljanda.

Það er alltaf á ábyrgð notanda vörunnar að nauðsynlegar öryggisráðstafanir séu gerðar og að þær séu í samræmi við gildandi lög og reglugerðir.

Notkun vörunnar er á ábyrgð notanda. Atvinnurekendur bera ábyrgð á útgáfu notkunarleiðbeininga sem eiga við þeirra vinnuumhverfi.

Frumheimild:

LIQUI-MOLY GMBH

SAFETY DATA SHEET according to Regulation (EC) No 1907/2006, Annex II

PRO-LINE KUEHLER REINIGER 1 L

Útgáfa:

31.07.2014 Útgáfa 0016

Kemur í stað:

07.01.2014 Útgáfa 0015